

Til Mattilsynet v/Marit Fallebø
Fra Norsk Fjørfeleg

Modum/Oslo 20. januar 2023

Forslag til endringer i animaliehygieneforordningen om bruk av fiskekar, superkjøling og holdbarhetsmerking og omsetning av egg m.m.

Viser til brev fra Mattilsynet datert 7. desember 2022 (ref. 22/265464). Norsk Fjørfeleg er svært bekymret for de utilsiktede konsekvensene som kan inntre dersom regelendringene fra EU innføres uten en tilpasningstekst. Vi viser til innspillene fra andre aktører (bl.a. Norges Bondelag, Nortura og KLF) som også fraråder direkte implementering av EU-regelverket i Norge.

I dag er det ikke noen konkrete krav til holdbarhetsmerking av egg i norsk regelverk. Det har blitt etablert sedvane å merke egg med 35 dagers holdbarhet. Det har på denne måten ikke vært sammenfall mellom merket holdbarhetsdato og fristen for når egg skulle være levert til forbruker. Når kravet om holdbarhetsmerking flyttes fra handelsnormen til hygieneregelverket, samtidig som fristen for levering til forbruker utvides, vil begge disse datoene sammenfalle og 28 dager vil bli gjeldende i Norge.

Norske egg har en reell holdbarhet langt ut over 28 dager. Undersøkelser fra bl.a. Matforsk (NOFIMA) underbygger dette. Årsaken til at EU endrer holdbarhetsreglene er store problemer med *Salmonella* i flere EU-land. Norsk eggnering er helt unik, da vi har iverksatt kontroll-mekanismer som gjør at norske egg er garantert frie for *Salmonella*. Norske egg har derfor en dokumentert bedre holdbarhet. Norske myndigheter har svært gode argumenter for hvorfor Norge bør få videreføre dagens praksis med holdbarhet på 35 dager. De viktigste argumentene NFL ønsker å poengtere er:

- Siden 1996 har vi hatt kontrollprogram for *Salmonella*. Alle flokker testes. Norske egg er garantert *Salmonella*-frie. Kontrollprogrammet er et nasjonalt initiativ som Norge har innført for å sikre trygge egg til forbruker.
- I Norge har vi forskriftsfestet krav om ubrutt kjølekjede fra egget legges og helt frem til forbruker. Dette betyr at norske egg har holdbarhet langt utover 28-dager. Egg er én av de matvarene som forbrukeren kaster mest av, grunnet misvisende dato-stempling. Innføring av ytterligere innskrenket datostempling vil kunne medføre økt matsvinn, noe som ikke er i tråd med FNs bærekraftsmål.
- Norge har ingen eksport av egg. En tilpasningstekst vil derfor ikke være til ulempe for øvrige EU-land

Økonomien til bønder i verdikjeden for egg har vært presset i mange år. Det har vært overproduksjon av egg siden 2012 samtidig som samtlige eggbønder har måttet bygge om og investere i ny innredning om grunnet utfasingen av egg fra høns i miljøbur. Kostnadsveksten de siste 3 årene gjør at eggbøndene har hatt negativ utvikling i vederlag til arbeid og egenkapital, og at bonden ikke får kompensert sine økte utgifter via økte priser i markedet. Dersom EU-regelverket implementeres i Norge, vil de økte kostnadene medføre hyppigere innhenting av egg. Denne kostnaden vil kunne påføre eggbøndene en betydelig økt omsetningsavgift. Eggbøndene betaler allerede en svært høy omsetningsavgift grunnet overproduksjonen og de tåler ikke et ytterligere trekk i avregningsprisen for å kunne muliggjøre hyppigere henting av egg (2 ganger per uke).

Per idag er det bønder med eggproduksjon i alle landets fylker. Endring av holdbarhetsreglene gjør det økonomisk lite lønnsomt å være eggbonde langt unna et eggpakkeri. En utilsiktet konsekvens kan være at bøndene med eggproduksjon i distriktet ikke kan videreføre sin drift, og dermed vil eggproduksjon kun forbli i sentrale strøk

(nærme eggpakkeri). En slik sentralisering er ikke gunstig nå som det stadig påvises smittsomme fjørfe-virus i Norge. De siste årene har vi påvist flere smittsomme virussykdommer hos villfugl over store deler landet, gjennom hele året. Vi har også hatt utbrudd av både høypatogen fugleinfluensa og Newcastle-syke hos kommersielle bønder i Rogaland. De smittsomme virusene sirkulerer i villfugl-populasjonen og vil være en dyrehelse-trussel som vi må rigge oss for å leve med. De praktiske konsekvensene ved påvisning av sykdom er enorme, og det er derfor viktig for norsk matvareberedskap å opprettholde eggproduksjon i størst mulig deler av landet.

Våre medlemmer i verdikjeden for egg sørger for trygge, sunne, Salmonella-frie egg. Norsk Fjørfeleg ber derfor norske myndigheter om å utforme en tilpasningstekst ved implementering av holdbarhetsreglene fra EU. Kostnadene ved behov for hyppigere transport og innhenting av egg kan ikke bæres av eggbøndene. Dersom norske myndigheter ikke imøtekommer landbrukets forventninger om en tilpasningstekst, må Staten øke bevilgningen over Jordbruksavtalen med 65 millioner kroner årlig.

Med vennlig hilsen,

Ingunn Dalaker Øderud
Ingunn Dalaker Øderud
Styreleder, Norsk Fjørfeleg
Tlf. 419 21 895
E-post: ingunn@oederud.no

Margrethe Brantsæter
Margrethe Brantsæter
Daglig leder, Norsk Fjørfeleg
Tlf. 970 60 816
E-post: margrethe@nfl.no